

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. IV. De Ministro Ordinario Confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

quo Ordine Romano.

in antiquo Ordinario Romano. Estque talis: *Confirmo te in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti.* In utraque tamen hac forma apponitur invocatio expressa Trinitatis: quæ in forma Græcorum omittitur, de cuius valore non esse dubitandum censet *Basilius Pontius* parte 2. c. 7. n. 4. & *Hiquæus* in *Comment. Scott* ad d. 7. q. 1. n. 67. & 69.

33. *Ly signo Crucis aut Chriſmate ſalutis non eſt de eſſentia forma,*

Itaque apparet contra *Suarez* & plurimos alios non esse etiam de essentia voces, *Signo crucis*: cum sufficienter involvantur in verbo *signo*; ut patet ex forma Græcorum. Ex qua etiam apparet contra eundem *Suarez* & alios particulas, *chriſmate salutis* non esse essentialia; cum in forma Græcorum & aliis omittantur, & satis includantur in verbis: *signo* & *confirmo*.

Sicut neque expreſſa invocatio triū Perſonarum à Græcis omiſſa;

Denique ex eadem forma Græcorum satis constat, expressionem Trinitatis non requiri ad valorem; & consequenter hæc ratione seu mente non addi hanc in *Florentino*: quod etiam in forma Ordinationis exprimit invocationem Trinitatis, quam constat non esse necessariam ad valorem. Itaque *Florentinum* instruendo Armenos tradidit illis formam legitimam & bonam; etsi non quoad omnia ei inserta vel addita essentialia.

Nec dici potest in ritu Græcorum præcedere invocationem Trinitatis in forma Baptismi; cui apud illos mox jungitur Confirmatio. Nam inter prolationem formæ baptismalis & formæ Confirmationis, tot actiones & orationes & psalmi recitationes intercedunt, ut invocatio Trinitatis facta in Baptismo ne moraliter quidem possit connecti formæ vel materiæ Confirmationis; ad quam etiam nullatenus ex contextu verborum referatur; ut insipienti Euchologium erit manifestum. Quare sic tenent *Basilius Pontius*, *Joannes Amicus*, *Arcudius*, & alii recentiores. Neque videntur alii Auctores præmissa fundamenta vidisse aut satis considerasse.

34. *Adeoquo apud Latinos non eſt neceſſaria ad valorem: quidquid inconſequenter contra dicat Hiquæus.*

Putat tamen *Hiquæus* supra invocationem expressam Trinitatis essentialia esse in forma latina, eò quod nulla sit alia particula formæ, quæ denotet causam principalem: prout denotatur in forma Græcorum; in qua insuper invocato Spiritu sancto, qui est donum Patris & Filii, etiam implicite hi invocantur. Verum causa principalis satis denotaretur, etsi diceretur tantum, *In nomine Spiritus sancti*; adeoque conformiter ad ritum Græcorum non exprimeretur Trinitas. Deinde denotatio causæ principalis in formis ferè Sacramentorum non requiritur, sed potius ipsius effectus; nisi in particulari aliud constet vel probetur.

Quod verò alii Auctores allegant, Confirmationem esse quamdam consummationem Baptismi, inde inferentes pariter in utroque exprimendam esse professionem & invocationem Trinitatis; non valet in

hac re pendente ab institutione Christi, qui id congruè requisivit in ingressu Ecclesiæ Christianæ per Baptismum, etsi non requisivisset in Confirmatione, quæ dictam professionem supponit & redur tribuit ad eandem suo tempore contra hostes fidei propugnandam.

QUÆSTIO IV.

De Ministro Ordinatio Confirmationis.

Dico: Ordinarius minister Confirmationis non est quilibet simplex sacerdos, sed solus Episcopus. Patet ex *Florentino* supra. Idem expresse definit *Trid. sess. 7. can. 3. de Confirm. & sess. 23. can. 7.*

Colligitur etiam ex actis Apostolorum, ubi soli Apostoli leguntur contulisse hoc Sacramentum per manuum impositionem: nam *cap. 8.* mutis à Philippo diacono in Samaria baptizatis, missi sunt eò Apostoli ad illos confirmandum. Et quamvis inde tantum sequi videatur diaconos non esse ministros hujus Sacramenti, videtur tamen id etiam sequi de simplicibus Sacerdotibus, qui tunc apparenter non deerant, adeoque mitti potuissent, si fuissent ordinarii hujus Sacramenti ministri. Similiter *Act. 19.* soli Apostoli leguntur confirmasse; cum tamen tunc saltem alii fuerint sacerdotes. Unde Paulus, qui (ut habetur *1. ad Cor. 1. c. 10.*) solitus erat abstinere à collatione Baptismi, qui nimirum poterat per alios conferri, minus tamen confirmandi assumpsit, velut sibi cum aliis Apostolis proprium ut patet *Act. 19.* Quare ex his locis *Innocentius I. Epist. 1. c. 3.* *Eusebius Epist. 3. ad Episc. Tusciae & Campaniae*, *Innocentius III. cap. un. de sacra Vnctione* & *penultimo*, *Florentinum* supra colligunt solis Episcopis tamquam ordinariis ministris competere hujus Sacramenti administrationem.

Conclusio etiam patet ex *Gregorio Magno* *Cap. Pervenit* dist. 95. & *Gelasio Papa c. Presbyteros ead. dist. Leone Papa Epist. 86.* *Chrysostomo* *Homil. 18. in Acta* & aliis Patribus. Quos secuti sunt *Alenſis*, *D. Bonaventura*, *Richardus*, & alii Theologi, etiam antiquiores.

Est autem hoc etiam intelligendum de necessitate Sacramenti, adeoque vi institutionis divinæ. Quod satis colligitur ex *Florentino* supra, ubi ipsum loqui de ordinario ministro ad substantiam Sacramenti necessario, omnes intellexerunt. Et clarius ex *Trid. sess. 23. c. 4.* docente *Episcopos Sacramentum Confirmationis conferre, ministros Ecclesie ordinare &c. quarum functionum potestatem reliqui inferioris ordinis nullam habent.* Ubi aperte docet, id non tantum simplicibus Sacerdotibus esse illicitum, sed insuper eos carere omni potestate. Idem clarissime docet *Eusebius*.

scilicet Papa supra dicens, quod Sacramentum hoc nec ab aliis, quam illis, qui eorum (scilicet Apostolorum) tenent locum, unquam potest fieri, aut fieri debet. Nam si aliter presumpsum fuerit, irritum habetur & vacuum, nec inter Ecclesiasticum unquam reputabitur Sacramentum. Confirmatur: quia nusquam emanavit ordinatio Ecclesiastica, qua simplices Sacerdotes tam universaliter suspenduntur ab exercitio potestatis, qua eis vi ordinationis competet, uti Episcopis: sed Pontifices potius eos inhabiles supponunt: nec alioquin tam universaliter ab initio huius potestatis ordinariae exercitio caruissent simplices Sacerdotes.

Obijcitur I. Ananias Act. 9. manus Paulo imponens dicit se missum ad eum, ut videat, & impleatur Spiritu sancto: Ananias tamen non erat Episcopus, immo tunc verosimiliter nequidem Sacerdos. Resp. Ananiam non contulisse Paulo Sacramentum Confirmationis, cuius non erat capax, utpote nondum baptizatus; sed imposuisse solum ei manus ad faciendum miraculum seu restituendum visum. Dicit autem implendum fore Spiritu sancto per Baptismum quem statim suscepit, vel per impositionem manuum, quam postea suscepit ab Apostolis, prout est credibile: nisi forte Spiritus sanctus extraordinario modo sine Sacramento sit ei collatus, uti ceteris Apostolis & Cornelio; quod est satis verosimile. Addit Suarez d. 36. sect. 1. s. Ad testimonia, hactenus non esse satis probatum, nec forte probari posse istum Ananiam non fuisse Episcopum.

Obijcitur II. Manus impositio, de qua est sermo in actis Apostolorum, non fuit Confirmatio cum unctione chrismatis, ut quasi. 2. dictum est: ergo ex facto Apostolorum non recte colligitur solos Episcopos esse ministros ordinarios confirmationis. Resp. Neg. Conf. nam ista manus impositio habebat eandem formalitatem Sacramenti, sive eundem effectum & finem, quem habet Confirmatio cum chrismate. et si esset in ipsis symbolis quaedam materialis diversitas; adeoque recte colligitur (accedente praesertim intellectu & traditione Pontificum & Patrum) ex facto Apostolorum, prout in Scriptura memoratur, solos Episcopos eorumque successores debere esse ministros unctionis ordinariae; sicut Apostoli erant ministri Confirmationis quasi extraordinariae & privilegiatae. Sicut si hi soli ordinassent Episcopi, cum exclusione aliorum, tamen per privilegium id egissent sine materia & forma ordinaria, adhuc recte colligeretur solos Episcopos esse ordinarios ministros sacrae ordinationis.

Obijcitur III. Concilium Toletanum I. cap. 20. dicens: Statutum est Diaconum non chrismare, sed Presbyterum absente Episcopo, praesente vero non, nisi ab ipso fuerit preceptum. Resp. Concilium non agere de Sacramento Confirmationis.

firmationis, sed de unctione baptizati in vertice. De qua loquitur Innocentius I. Episcopus. 1. c. 3. dicens: Presbyteris, seu extra, seu praesente Episcopo, cum baptizant chrismate baptizatos ungere licet. De eadem agunt nonnullae aliae auctoritates. Pro quo

Adverte olim non fuisse solitos Presbyteros etiam baptizare praesente Episcopo, nisi de ejus licentia, immo nec alios actus sui ordinis exercere; ac proinde non fuisse solitos sine ejus licentia baptizatos chrismate ungere in vertice; ut patet ex Leone Papa Episcopi 88. Sed neque coram Episcopo licet Presbyteris in baptisterium introire, nec praesente Antistite, infantem ungere aut signare. Et consonat cap. Omni tempore 124. de Consecrat. dist. 4. ubi dicitur: Presbyter vero praesente Episcopo non signet infantes, nisi forte ab Episcopo ei fuerit preceptum: nec liceat Presbytero prius Episcopo introire in baptisterium.

Obijcitur IV. Hieronymus Dialog. contra Luciferianos ante med. quaerens, quare in Ecclesia baptizatus, nisi per manus Episcopi non accipiat Spiritum sanctum, respondet hanc observationem ex ea auctoritate descendere, quod post Ascensionem Domini Spiritus sanctus ad Apostolos descendit, & multis in locis factum reperitur ad honorem potius Sacerdotis, quam legis necessitatem. Resp. (omissa explicatione Baronii interpretantis Hieronymum, quod velit munus Episcopale non ita esse de essentia, quin volente Pontifice possit assumi presbyter) postremis verbis non indicari (neque enim verba aut verborum connexio id insinuat) hoc munus posse per alios fieri, & solum honoris causa Episcopis ab Ecclesia deferri: sed tantum, quod Christus hanc potestatem ut ordinariam tradiderit solis Episcopis, potius ut hoc modo honoraretur eorum officium, quam quod illud Sacramentum ad Salutem absolute necessarium sit: cum per ipsum baptismum etiam gratia Spiritus sancti acquiri possit. Qui sensus ex antecedentibus & consequentibus clare patet. Ibidem enim ait, alias omnino miserandos & deplorandos fore, qui Episcopum adire non possunt.

Est autem observandum quemlibet Episcopum etiam excommunicatum & haereticum valide hoc Sacramentum conferre, quia est actus Ordinis non requirens jurisdictionem ut fiat valide, sed tantum ut licite. Unde peccaret Episcopus confirmans etiam in propria diocesi subditum alterius Episcopi, absque huius licentia, saltem praesumpta: qualis quoque sufficit juxta Saa, Henriquez & alios, etsi Nonnulli rigidius loquantur. Minus potest sibi non subditum confirmare in aliena diocesi: in qua nequidem proprium subditum potest confirmare absque licentia expressa Ordinarii loci; ut patet ex Trid. sess. 6. c. 5. de Reform. ubi prohibet Episcopo exercere pontificalia in alterius diocesi sine expressa licen-

baptizato- rum in vertice.

Qua olim dependentia Presbyteri in suis munus ab Episcopo praesente.

40. Explicatus locus S. Hieronymi.

41. Ad valorem Sacramenti sufficit Ordo Episcopalis: ad licite ministrandum, in super iurisdictione requiritur.

Ufus Pontificaliis quatenus per Episcopum in aliena Diocesi in-terdicitur.

Quid nomine Pontificalium intelligatur.

An collatio prima tonsuræ & celebratio Missæ Pontificali.

tia Ordinarii. Ubi per Pontificalia intelliguntur ea omnia, quæ ad ordinem Episcopalem specialiter pertinent; ut ordinare, chrisma conficere, confirmare, virgines sacras benedicere, Ecclesias & altaria consecrare. Putat tamen *Henriquez* l. 3. c. 6. nomine Pontificalium in isto decreto non comprehendi collationem primæ tonsuræ, utpote quæ etiam domi privatim potest conferri sine Pontificalibus. Similiter nec benedictionem aut missam solemnem, ut proinde existimet Episcopum posse absque facultate Ordinarii loci dare in eo primam tonsuram vel benedictionem, aut canere missam Pontificalem. Idem de benedictione & missâ pontificali docent plures alii. Et planè contextus verborum *Tridentini*, si rectè inspiciatur, adeoque jus novum, non videtur repugnare: stando autem in iure antiquo, id non fuisse inhibuit Episcopis, communiter supponitur, immo teste *Bassao in Supplem. V. Pontificalium usus* n. 3, est certum ferè apud omnes Doctores. Nihilominus contrarium sive hodiè in non licere, consent *Sanchez, Cavantus, Barbosa, Chokier, Diana*, apud *Basseum sup.* finaliter concludentem, quòd si alicubi sit huiusmodi consuetudo restrictiva præfatæ facultatis introducta, ea observanda sit.

QUÆSTIO V.

De Ministro Extraordinario Confirmationis.

42. Minister extraordinarius ex commissione Pontificis est simplex sacerdos. Ita practica ait *Gregorius*.

DICO: Minister extraordinarius ex commissione summi Pontificis est simplex sacerdos. Ita communissimè Theologi contra *Durandum* & paucos alios. Probatur ex voluntate Christi: de qua nobis constat ex facto Pontificum, eorumque declaratione. Nam *Gregorius Magnus* l. 3. Epist. 26. Indict. 12. (& fertur c. *Pervenit. dist.* 95.) concessit sacerdotibus in Sardinia hoc Sacramentum in absentia & defectu Episcoporum ministrare. Cujus facti aut similitium procul dubio mentionem facit *Florentinum in Decreto de Armenis*, ubi postquam dixisset ministrum ordinarium Confirmationis esse Episcopum, subjungit: *Legitur tamen aliquando per Apostolicæ Sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causâ simplicem Sacerdotem chrismate per Episcopum consecratum administrasse Confirmationis Sacramentum.*

Unde non satis cautè, ne dicam nimis irreverenter & audacter respondent, qui dicunt *Gregorium* in hoc facto errasse: neque enim solum injuriam irrogant summo Pontifici tam docto & sancto, sed etiam *Eugenio IV.* seu *Concilio Florentino*, & consequenter aliis posterioribus Pontificibus, qui id ipsum practicarunt, ut mox dicetur.

Ex quibus etiam excluditur alia responsio, quæ factum *Gregorii* explicat de Unctione quadam ceremoniali. Contra quam insuper facit, quòd expressè loquatur *Gregorius* de unctione cum chrismate in fronte, quæ semper fuit sacramentalis. Deinde permittit ibi unctionem in absentia Episcoporum, quam *Epist.* 9. prohibuerat: unctio autem Baptismi aut alia ceremonialis numquam fuit prohibita sacerdotibus in absentia Episcopi.

Insuper *Gregorius III.* eandem potestatem concessit quibusdam Presbyteris, qui versabantur in remotioribus partibus indeliem. Similiter *Adrianus VI.* eandem potestatem fecit Fratribus Minoribus in India agentibus: cujus concessio authentica haberi dicitur in Conventu nostro Hispanensi. Denique *Henriquez* l. 3. c. 6. n. 4. *Int.* N. citat etiam *Alexandrum VI.* & *Gregorium XIII.* & Nonnulli adhuc alios Pontifices.

Confirmatur ex *Florentino* & *Tridentino* supra dicentibus ministrum ordinarium huius Sacramenti esse Episcopum. Ubi aperte innuunt, extraordinarium posse esse non Episcopum. Quod expressius constat ex verbis *Florentini* relatis n. præced.

Confirmatur II. ex *Declaratione Cardinalium ad Canonem tertium de Confirmatione*, quæ sic habet: *Abbatibus ex privilegio Sedis Apostolicæ de consensu tamen Ordinariorum, hoc Sacramentum Confirmationis conferre possunt.*

Accedit denique, quòd in tota Ecclesia Orientali sive apud Græcos ab antiquo etiam ante schisma mos inoleverit, ut simplices Sacerdotes conferant hoc Sacramentum, ut ex *Euchologiis* etiam antiquis, & *Scriptoribus rerum Græcarum* patet constat. Cum enim apud illos Baptismus, Confirmatio & Eucharistia nunquam separarentur, nec possent Episcopi semper esse præsentibus, præsertim cum puerorum & adultorum confusa plebs non amplius certis per annum diebus solemnibus, sed indiscriminatim quovis tempore confecti cœpit, assumpserunt sibi etiam parochi officium confirmandi, consentientibus totius Orientis Episcopis, atque etiam assentientibus aut saltem tolerantibus Pontifice. Dico saltem tolerantibus? nam sufficere consensum Episcoporum censet *Pontius* p. 4. c. 3. quando Papa id sibi non reservat: prout fecisse censetur usu seu more Ecclesiæ Latinæ, in qua proinde loco Confirmationis Baptismo jungi solite successit vicaria ceremonialis unctio baptizati in vertice, quæ fit per Sacerdotes, ut ex *Rabano* observat *Arcudius* l. 2. *Concord. c.* 14. addens hanc non esse neque fuisse in usu apud Græcos, utpote habentes potestatem confirmandi.

Hujus usus quoad *Egyptios* meminit *Ambrosio* adscriptus in cap. 4. ad *Ephef.* circa med. dicens: *Apud Ægyptios designant Presbyteri, si non sit Episcopus.*